

عنوان مقاله:

چالش ها و کاستی های مطالعات باستان شناسی «تحلیل الگوی استقرار» در ایران؛ ارزیابی انتقادی و چند پیشنهاد

محل انتشار:

پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه های علوم انسانی، دوره 21، شماره 8 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسنده:

سعید امیرحاجلو - استادیار گروه باستان شناسی، عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

تحلیل الگوی استقرار در باستان شناسی به مفهوم مطالعه رابطه استقرارها با یکدیگر و ارزیابی میزان اثرگذاری متغیرهای محیطی و فرهنگی بر توزیع، جابجایی و تحولات سکونتگاهها و تغییرات جمعیتی در گذر زمان است. اگرچه این پژوهشها در دنیا با بهره گیری از روش های ترکیبی و میان رشته ای به پیشرفت رسیده، کاستی ها و اشکالات «برخی» از پژوهش های منتشر شده در ایران قابل تامل است. نامناسب بودن روش بررسی میدانی، اتکاء صرف به گاهنگاری نسبی، عدم توجه به علوم پایه، تصاویر ماهواره ای و هوایی و روش های سنجش از دور، وسعت محوطه ها، فرایندهای تافانومیک، تحلیل های آماری، نظریه ها و روش های تحلیل فضایی و عوامل اقتصادی از این جمله اند. بر این اساس، در این مقاله پیشنهاداتی برای مطالعات الگوی استقرار بر پایه روش های ترکیبی ارائه شده است. از جمله این روش ها، مطالعه متون تاریخی در پژوهش های دوران تاریخی و اسلامی، بررسی فشرده و توجه به پدیده های برون ساینی به ویژه در پژوهش های پس از عصر نوسنگی، پرداختن به الگوی استقرار پس از گاهنگاری های مطلق، تحلیل بقایای جانوری، گیاهی، آزمایش خاک و روش های ژئوفیزیکی، تحلیل های آماری متناسب با داده ها، تحلیل الگوها و روابط اقتصادی استقرارها، تحلیل فضایی استقرارها بر پایه نظریه ها و مدل های روزآمد است.

کلمات کلیدی:

تحلیل الگوی استقرار، باستان شناسی فضایی، باستان شناسی منظر، پهنه فرهنگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1314874>

